

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 258/2024-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu Želiezovce, proti postupu Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 4Nt/106/2023 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 12. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich bližšie nešpecifikovaných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Nt/106/2023. Sťažovateľ žiada o ustanovenie právneho zástupcu a žiada „odškodné“.
2. Z ústavnej sťažnosti (miestami nečitateľnej, pozn.), ale predovšetkým z jej príloh ústavný súd vyrozumel, že sťažovateľ podal 14. novembra 2023 na okresnom súde žiadosť o preradenie – premiestnenie do 1. nápravno-výchovnej skupiny. Pretože v zákonnej lehote okresný súd o jeho žiadosti nerozhodol, podal sťažovateľ 26. februára 2024 sťažnosť na prietáhy v konaní.
3. Upovedomením z 5. marca 2024 predseda okresného súdu vyhodnotil sťažnosť za opodstatnenú. V podstatnom uviedol, že okresný súd si 15. novembra 2023 vyžiadal z ústavu na výkon trestu odňatia slobody hodnotenie sťažovateľa. Požadované hodnotenie bolo okresnému súdu doručené 28. novembra 2023. Následne si okresný súd vyžiadal súvisiaci trestný spis. Z dôvodu dlhšej práceneschopnosti zákonnej sudkyne bola vec sťažovateľa dodatkom k rozvrhu práce k 20. februára 2024 pridelená novému zákonnému sudcovi. Ten 21. februára 2024 nariadil verejné zasadnutie formou videokonferencie na 7. marec 2024. Predvolanie bolo sťažovateľovi doručené 27. februára 2024.

4. Podľa sťažovateľa nerozhodnutím o jeho žiadosti v zákonnej lehote došlo k porušeniu práv a k zásahu „do obhajoby a ľudskej dôstojnosti“. Bez dostatočného ospravedlnenia priet'ahov mu bola spôsobená aj psychická a fyzická ujma.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a preskúmal, či obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 a § 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123 a § 124 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti neoznačil konkrétne základné práva a slobody uvedené v Ústave Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Z obsahu sťažovateľovej ústavnej sťažnosti a jej príloh, ktoré sťažovateľ spísal bez právneho zastúpenia advokátom, ústavný súd ustálil, že podstatou sťažovateľovej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Dôvodom porušenia tohto základného práva má byť skutočnosť, že okresný súd o jeho žiadosti nerozhodol v zákonnej lehote.

7. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

8. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že po podaní návrhu sťažovateľa na zmenu spôsobu výkonu jeho trestu, ktorý bol okresnému súdu doručený 14. novembra 2023, okresný súd realizoval 7. marca 2024 verejné zasadnutie, na ktorom ho vypočul. V jeho závere vyhlásil okresný súd uznesenie o preradení sťažovateľa do nižšej nápravno-výchovnej skupiny (z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia). Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 7. marca 2024, teda pred doručením ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu. K priet'ahom zo strany okresného súdu tak už v čase doručenia ústavnej sťažnosti nemohlo dochádzať.

9. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, ku ktorému dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu verejnej moci (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02). Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne

až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS365/04).

10. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavnú sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú, keďže pred ústavným súdom konanie o nej už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 6/03, II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07).

11. V danom prípade konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľa pred ústavným súdom po právoplatnom skončení napadnutého konania nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože namietané porušenie už netrvá, a teda právna neistota sťažovateľa bola odstránená.

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol (bod 1 výroku uznesenia).

13. Sťažovateľ žiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, IV. ÚS 75/2022).

14. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavným súdom vyhodnotená ako zjavne neopodstatnená, nie sú v danom prípade splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Je zřejmé, že v tomto prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. II. ÚS 193/2020, IV. ÚS 75/2022). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2024

Robert Šorl
predseda senátu